

„Kezdetben teremté Isten az eget és a földet” (1Móz 1, 1) – szólnak a teremtés történetének első szavai, s az egész teremtett világ e kettéosztása mindig alapvető szempont volt. Istent krédónkban is a „látható és láthatatlan Teremtőjének” nevezzük, a látható Teremtőjének éppúgy, mint a láthatatlanénak. Ez a két világ – a látható és a láthatatlan – azonban érintkezik egymással. Kölcsönös különbözőségük viszont oly nagy, hogy óhatatlanul fölvetődik érintkezésük *határvonalának* kérdése. Ez a határ elválasztja a két világot, de össze is kapcsolja. Hogyan kell ezt érteni?

Mint a többi metafizikai kérdésben, kiindulópontunk természetesen ebben az esetben is a belső tudásunk. Igen, tulajdon lelkünk élete ad támpontot ahhoz, hogy ítélhessünk a két világ határáról, mivel bennünk magunkban is váltakozik a látható és a láthatatlan élet, és ezáltal léteznek olyan időszakok – még ha rövidek és rendkívül sűrítettek is, olykor egyetlen időatomnyivá zsugorodnak össze –, amikor a két világ érintkezik egymással, és mi magát ezt az érintkezést szemléljük. Bennünk szakadozik föl pillanatonként a látható világ szövedéke, s a még észlelhető szakadozásokon keresztül láthatatlan, nem e világi fuvallat támad: ez és a másik világ föloldódik egymásban, s életünk egyetlen gomolygó áramlássá válik, ahogy a forró levegő remeg a zsarátnok fölött.